

Sygn. akt III AUa 1373/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie	SSO del. Gabriela Pietrzyk - Cyrbus SSA Lena Jachimowska
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. T. (J. T.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji ubezpieczonej J. T.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach

z dnia 8 maja 2012r. sygn. akt XI U 2976/11

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach do ponownego rozpoznania.

/-/SSO del G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA A.Grymel /-/SSA L.Jachimowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1373/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 listopada 2011r. (wydaną na wniosek z dnia 2 listopada 2011r.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił J. T. prawa do świadczenia przedemerytalnego podnosząc, iż z wymaganego okresu uprawniającego do emerytury, wynoszącego co najmniej 35 lat, na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 31 lipca 2010r. udowodniła jedynie 33 lata,

4 miesiące i 12 dni. Odmówiono bowiem zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r., ponieważ osoby prowadzące gospodarstwa rolne zostały objęte obowiązkowym ubezpieczeniem od dnia 1 lipca 1977r., zaś osoby pracujące w tym gospodarstwie i osoby prowadzące działy specjalne - od dnia 1 stycznia 1983r. Wnioskodawczyni takiego potwierdzenia nie posiada.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wskazała, iż ponieważ KRUS K., jak również Urząd Miejski w J. nie posiadają stosownych dokumentów dotyczących spornego okresu, fakt opłacania obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne rolników potwierdzają przedłożone organowi rentowemu zeznania dwóch świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 8 maja 2012r. oddalił odwołanie.

W pisemnych motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, iż kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy J. T. spełniła wszystkie ustawowe przesłanki niezbędne do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, tj. w szczególności, czy posiada wymagany do przyznania przedmiotowego świadczenia staż pracy wynoszący w jej przypadku 35 lat, dla wyjaśnienia której, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy Sąd ten ustalił, iż ubezpieczona urodziła się (...), co oznacza, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji miała ukończone 55 lat.

Na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. 31 lipca 2009r. udowodniła 33 lata, 4 miesiące i 12 dni stażu pracy, na który składało się 26 lat, 7 miesięcy i 12 dni okresów składkowych, 4 lata, 9 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 2 lata okresów uzupełniających.

W powyższym stażu organ rentowy pominął okres pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r.

Sąd I instancji podał także, iż ostatni stosunek pracy odwołującej w (...) S.A. Oddział w B. został rozwiązany na mocy porozumienia stron w trybie art. 30 § 1 pkt 1 kp w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dniem 31 lipca 2010r.

Ubezpieczona zarejestrowała się w PUP w J. w dniu 5 sierpnia 2010r., była uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych od 3 listopada 2010r., 6-miesięczny okres pobierania tegoż zasiłku upłynął w dniu 3 maja 2011r., a nadto w okresie rejestracji nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zaświadczenie PUP w tym przedmiocie z dnia 11 lipca 2011r. wpłynęło do organu rentowego w dniu 1 sierpnia 2011r.

Od sierpnia 2011r. na skutek wyrejestrowania z Urzędu Pracy ubezpieczona utraciła status osoby bezrobotnej.

Sąd Okręgowy wskazał nadto, iż przesłuchani w sprawie świadkowie: M. B. i W. P. potwierdziły pracę odwołującej w gospodarstwie rolnym jej rodziców, nie posiadając jednak wiedzy co do chwili zaprzestania wykonywania tej pracy.

Z ich zeznań wynika, iż w gospodarstwie rolnym uprawiano buraki, ziemniaki, zboża, siano, żyto, owies oraz hodowano świnie, drób, krowę i cielaki.

Czynności w tym gospodarstwie polegały na sadzeniu i okopywaniu powyższych upraw, koszeniu zboża, odbieraniu i wiązaniu w snopy, suszeniu, grabieniu, zbieraniu trawy, wykonywaniu wszelkich prac przy żniwach, sianokosach,

omłotach, pracach przy obrzędku zwierząt, przy czym czynności te były wykonywane codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W tym czasie odwołująca nie pracowała zawodowo, na czas pracy pozostawiała dzieci pod opieką innych osób i według wiedzy świadków została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych oraz opłacała należne składki.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji uznał, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przypomniał, iż warunki konieczne, od których ustawodawca uzależnia przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego wymienia art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. nr 120, poz. 1252

ze zm.), którego ust. 1 pkt 5 stanowi, iż prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż

6 miesięcy posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, przy czym znaczenie pojęcia "okresu uprawniającego do emerytury" precyzuje art. 2 tej samej ustawy stanowiąc, iż za taki uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r. nr 39, poz. 353 ze zm.).

W orzecznictwie wskazano, iż "okresem uprawniającym do emerytury" w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych jest okres, za który zostały opłacone składki (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2011r., I UK 375/10, LEX nr 811834).

Sąd zaznaczył, iż dodatkowe przesłanki, jakie musi spełniać osoba określona w ust. 1 wymienia ust. 3 art. 2 cytowanej ustawy, wedle którego świadczenie przedemerytalne przysługuje tej osobie po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia następujące warunki:

- 1) jest nadal zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Według organu rentowego, sporny w sprawie był wymiar okresu uprawniającego do emerytury, który zgodnie z przepisami prawa powinien wynosić 35 lat, a stanowił zaledwie 33 lata, 4 miesiące i 12 dni, wobec czego do wymaganego okresu minimalnego brakował 1 rok, 7 miesięcy i 18 dni.

Przedmiotem badania był tymczasem okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r., którego wymiar wystarczał do uzupełnienia brakującego okresu 35 lat uprawniającego do emerytury.

Sąd Okręgowy podniósł, iż wedle art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) - przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,

- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
  - 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Sąd stwierdził, iż ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r., tj. po 1 stycznia 1983r., co oznacza, iż do zaliczenia tego okresu konieczne jest wykazanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Choć brak jest dokumentów potwierdzających okoliczność opłacania za odwołującą w spornym okresie składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w ocenie Sądu I instancji, okoliczność tę można uznać za udowodnioną na podstawie innych dowodów zgromadzonych w toku niniejszego postępowania, tj. zeznań świadków oraz ubezpieczonej, w związku z czym przesłanka, której brak zarzucił organ rentowy w zaskarżonej decyzji w postaci niewykazania odpowiedniego okresu uprawniającego do emerytury odpadła, bowiem sporny okres pracy J. T. w gospodarstwie rolnym podlega uwzględnieniu, jako że z tego tytułu została ona zgłoszona do ubezpieczenia społecznego i składki były za nią opłacone.

Analizując jednak zgromadzony materiał dowodowy, zdaniem Sądu Okręgowego, uwagę zwraca fakt, iż odwołująca, czego nie dostrzegł organ rentowy, nie jest nadal - wbrew treści art. 2 ust. 3 pkt 1 cytowanej ustawy - zarejestrowana jako osoba bezrobotna, którą to okoliczność przyznała sama ubezpieczona podając, iż wyrejestrowania dokonała w związku ze złożeniem wniosku o świadczenie przedemerytalne, wobec czego od sierpnia 2011r. nie posiada statusu osoby bezrobotnej.

Utrata statusu bezrobotnego w praktyce rzutuje na uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego, bowiem pozostawanie zarejestrowanym jako osoba bezrobotna jest warunkiem niezbędnym.

Ubezpieczona w dacie wydania zaskarżonej decyzji nie pozostawała zarejestrowana jako osoba bezrobotna, bowiem status taki utraciła od sierpnia 2011r.

Sąd Okręgowy zwrócił przy tym uwagę, iż warunkiem koniecznym przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego jest kumulatywne spełnienie wszystkich koniecznych przesłanek, co oznacza, iż wszystkie wymagane warunki muszą wystąpić łącznie, aby uznać daną osobę za uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego.

W sytuacji ubezpieczonej nie można zatem mówić o łącznym spełnieniu wszystkich przesłanek, a co za tym idzie uznać należy, iż nie jest ona osobą uprawnioną do wnioskowanego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł o oddaleniu odwołania, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Apelację od przedstawionego orzeczenia wywiodła ubezpieczona, zaskarżając wyrok w całości.

Powołując się na zarzut dokonania błędnych ustaleń faktycznych, tj. sprzecznych z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, polegających na ustaleniu, iż w chwili składania wniosku oraz w dalszym ciągu nie jest osobą bezrobotną, podczas gdy właściwe byłoby ustalenie odmienne, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przyznanie świadczenia przedemerytalnego oraz zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto wniosła o dopuszczenie

dowodu z dokumentu w postaci decyzji Prezydenta Miasta J. z dnia 14 maja 2012r. na okoliczność wykazania, iż jest osobą bezrobotną.

W uzasadnieniu podniosła, iż chociaż Sąd przyznał rację jej twierdzeniom, uznając na podstawie zeznań jej oraz świadków sporny okres pracy w gospodarstwie rolnym za podlegający uwzględnieniu jako, że z tego tytułu została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego i składki były za nią opłacane, jednocześnie analizując zgromadzony materiał dowodowy uznał, iż nie jest nadal zarejestrowana jako osoba bezrobotna, oddalając na tej podstawie skargę odwoławczą, opierając swe uzasadnienie na twierdzeniu, iż nie spełnia ona z tego powodu łącznie przesłanek uprawniających do wnioskowanego świadczenia.

Podkreśliła, iż kluczowe znaczenia dla niniejszej sprawy ma nie data orzeczenia Sądu, lecz data złożenia wniosku o przedterminowe świadczenie emerytalne, tj. na dzień 1 sierpnia 2011r. Tego zaś dnia posiadała status osoby bezrobotnej, pobierającej przez okres 6 miesięcy zasiłek dla bezrobotnych, który upłynął w dniu 3 maja 2011r., czym spełniała wszystkie warunki uprawniające do niniejszego świadczenia.

Nadto ubezpieczona wskazała, iż w chwili obecnej (orzeczenie nie jest prawomocne) posiada status osoby bezrobotnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej, zmierzająca do wzruszenia zaskarżonego wyroku, zasłużyła na uwzględnienie.

Spór w rozpatrywanym przypadku dotyczył uprawnień J. T. do świadczenia przedemerytalnego.

Po myśli art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 170) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy

z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet

i 40 lat dla mężczyzn.

Nadto, po myśli ust. 3 powyższego przepisu, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. nr 69, poz. 415 ze zm.), jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Redakcja powołanego wyżej przepisu oznacza tym samym, iż dla nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego - poza spełnieniem pozostałych warunków - wymagane jest także, aby osoba ubiegająca się o przyznanie przedmiotowego świadczenia nadal, tj. w dniu złożenia wniosku o jego przyznanie, była zarejestrowana jako bezrobotna. Tym bardziej, iż stosownie do treści art. 7 ust. 1 powołanej ustawy - prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami,

o których mowa w ust. 3. Organ rentowy przyznaje bowiem świadczenie przedemerytalne wyłącznie od następnego dnia po złożeniu wniosku, a nie po spełnieniu wszystkich warunków do jego otrzymania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012r., II UK 209/11, LEX nr 1212666).

Tym samym, utrata statusu osoby bezrobotnej przed zgłoszeniem wniosku o świadczenie przedemerytalne, wbrew twierdzeniom skarżącej, niezależnie jednak od jego ponownego uzyskania, w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości, eliminuje wnioskodawcę z kręgu osób uprawnionych do tegoż świadczenia.

W rozpatrywanym przypadku, przyjęcie przez Sąd I instancji, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji skarżąca nie pozostawała zarejestrowana jako bezrobotna, albowiem status taki utraciła od sierpnia 2011r. - bez podjęcia jakichkolwiek działań zmierzających do ustalenia faktycznej daty utraty przez odwołującą statusu osoby bezrobotnej, uznać należy za przedwczesne, w stopniu czyniącym konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Założenie bowiem, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji J. T. nie była nadal zarejestrowana jako bezrobotna pomija bowiem całkowicie okoliczność, iż z wnioskiem o przyznanie objętego niniejszym sporem świadczenia ubezpieczona faktycznie wystąpiła w dniu 1 sierpnia 2011r.

W odniesieniu do powyższego wniosku organ rentowy decyzją z dnia 30 września 2011r. odmówił jej prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, iż na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 31 lipca 2010r. z wymaganego okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego 35 lat udowodniła taki okres wynoszący jedynie 33 lata, 4 miesiące i 12 dni, a nadto do dnia rozwiązania stosunku pracy nie ukończyła wieku 55 lat.

W dniu 25 października 2011r., a więc w terminie, o którym mowa w art. 477⁽⁹⁾ § 1 kpc, do organu rentowego wpłynęło pismo ubezpieczonej w sprawie odwołania od odmownej decyzji z dnia 30 września 2011r., w którym powoływała się między innymi na staż pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r., któremu organ ten nie nadał stosownego biegu, w dniu 21 listopada 2011r. wydając kolejną - kontrolowaną w niniejszej sprawie - decyzję odmowną wskazując, iż dotyczy ona wniosku z dnia 2 listopada 2011r., w której to dacie skarżącą nie występowała z jakimkolwiek nowym żądaniem, a jedynie pismem z tego dnia kierowanym do Kierownika Wydziału Emerytur i Rent Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. Inspektorat w J. Wydział Obsługi Prawnej przekazał jej odwołanie celem potraktowania jako nowy wniosek o uwzględnienie do stażu pracy między innymi okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r.

Tak więc, przy ponownym rozpoznaniu sprawy - przy prawidłowym założeniu, iż inicjujący niniejsze postępowanie wniosek o świadczenie przedemerytalne pochodzi z daty 1 sierpnia 2011r. i na tę też datę ubezpieczona winna wykazać, iż nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna, Sąd Okręgowy winien zwrócić się do Powiatowego Urzędu Pracy w J. o informację, czy na dzień 1 sierpnia 2011r. posiadała ona status osoby bezrobotnej.

Jakkolwiek bowiem J. T. sama przyznała, iż w sierpniu 2011r. wyrejestrowała się jako bezrobotna, informacja ta jest niewystarczająca dla ustalenia, czy status osoby bezrobotnej zachowała w dniu złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne. Tym bardziej, iż zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzające, iż jest zarejestrowana od 5 sierpnia 2010r. do nadal, a także, iż okres 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych upłynął w dniu 3 maja 2011r. i w okresie tym nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, pochodzi z daty 11 lipca 2011r.

Dopiero po jednoznacznym wyjaśnieniu powyższej okoliczności i ustaleniu,

iż w dniu 1 sierpnia 2011r. apelująca była nadal zarejestrowana jako bezrobotna, Sąd I instancji przystąpi do badania, czy spełnia ona dalsze wymagane w tym przypadku przesłanki, a w szczególności, czy legitymuje się 35-letnim okresem uprawniającym do emerytury, w tym zwłaszcza, czy sporny okres od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r. stanowi okres ubezpieczenia społecznego rolników, za który opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Jakkolwiek bowiem w ocenie Sądu Apelacyjnego uznać należy za dopuszczalne wykazanie powyższej okoliczności także w oparciu o zeznania świadków, czy wyjaśnienia ubezpieczonego, tego rodzaju środki dowodowe nie mogą stanowić jednak wyłącznej metody jej dowodzenia, z pominięciem uwzględnienia obowiązujących ówczesnie regulacji prawnych.

Zgodnie tymczasem z art. 42 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (tekst jednolity: Dz. U. z 1989r., nr 24, poz. 133 ze zm.) dysponentem tworzonego wówczas m.in. ze składek na ubezpieczenie społeczne rolników, Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników był Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie zaś do treści § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1983 w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (tekst jednolity: Dz. U. z 1988r., nr 2, poz. 10 ze zm.) ewidencję okresów ubezpieczenia i opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników każdej z osób objętych ubezpieczeniem prowadził naczelnik gminy, który na tej podstawie potwierdzał także okresy ubezpieczenia oraz dane niezbędne do ustalenia prawa i wysokości świadczeń przysługujących z ubezpieczenia społecznego oraz kwot opłaconych składek od hektarów przeliczeniowych i od działów specjalnych.

Przypomnieć również należy, iż z mocy § 29 ust. 2 cytowanego rozporządzenia przedmiotową składkę pobierało się w trybie przewidzianym dla realizacji zobowiązań pieniężnych rolników wobec Państwa.

Po myśli zaś jego § 29c naczelnik gminy rozliczał składki z właściwym miejscowo oddziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ciągu 30 dni od terminu płatności każdej raty kwartalnej, a ostatecznego rozliczenia dokonywał do dnia 15 stycznia następnego roku.

W świetle powyższych przepisów nie można zatem wykluczyć, iż niezależnie od tego, iż Urząd Miejski w J. - z uwagi na upływ czasu - nie posiada dokumentów potwierdzających fakt opłacania za odwołującą składek na ubezpieczenie społeczne rolników w przedmiotowym okresie, tego rodzaju danymi w dalszym ciągu dysponuje sam organ rentowy, co wymaga jednak poczynienia stosownych ustaleń, których w dotychczasowym postępowaniu Sądu I instancji zabrakło.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, dla prawidłowego rozstrzygnięcia niezbędnym wydaje się również dokonanie ustaleń dotyczących ewentualnych uprawnień zmarłej w dniu 3 lipca 1989r. matki ubezpieczonej - J. O. do świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników, co może także uprawdopodobniać fakt opłacania przez skarżącą składek na ubezpieczenie społeczne rolników w omawianym okresie od 1 lutego 1986r. do 31 grudnia 1987r.

Z całą pewnością jednak, chociaż zeznania świadków i wyjaśnienia odwołującej stanowią niewątpliwy dowód jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w tym okresie, bez uzyskania jakiegokolwiek potwierdzenia faktu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w tym czasie, okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym sama w sobie nie może przesądzać o możliwości zaliczenia spornego okresu do okresu uprawniającego do emerytury, a w konsekwencji także - do świadczenia przedemerytalnego.

Kierując się omówionymi motywami Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 4 kpc orzekł jak w sentencji.

/-/SSO del. G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA A.Grymel /-/SSA L.Jachimowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM